

Wrocław, 2 lutego 2017 roku

WK.WR.40.39.2016.345

**Pan
Leszek Michalak
Burmistrz Miasta Żarów**

**ul. Zamkowa 2
58 – 130 Żarów**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 561) przeprowadziła w okresie od 11 października do 19 grudnia 2016 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Żarów. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

W okresie od 1 do 8 grudnia 2016 r. przeprowadzono kontrolę gospodarki finansowej Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Żarów. W wyniku tej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, stanowiących podstawę do sformułowania wniosków pokontrolnych, dlatego Izba odstąpiła od kierowania wystąpienia pokontrolnego.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu Miejskiego, którzy przygotowywali materiały do kontroli, udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali na wniosek kontrolujących działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy Żarów nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie księgowości budżetowej i sprawozdawczości

W Urzędzie Miejskim w Żarowie nie został dotychczas zatrudniony audytor, mimo przekroczenia w 2014 r. i 2015 r. ujętej w uchwale budżetowej (po zmianach) kwoty dochodów i przychodów lub wydatków i rozchodów. Z art. 274 ust. 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm., obecnie Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.) wynika, że „Audyty wewnętrzne prowadzi się w jednostkach samorządu terytorialnego, jeżeli ujęta w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego kwota dochodów i przychodów lub kwota wydatków i rozchodów przekroczyła wysokość 40 000 tys. zł”. Dopiero podczas trwania kontroli zostały rozpoczęte procedury, w tym nabór pracownika na stanowisko audytora, w celu wykonywania przez Gminę obowiązku audytu wewnętrznego.

Zobowiązania w łącznej kwocie 6.648,19 zł wobec 12 kontrahentów uregulowano z opóźnieniem wynoszącym od 53 do 69 dni po upływie terminu płatności, czym naruszono postanowienia art. 44 ust. 3 pkt 3 powołanej ustawy o finansach publicznych, stanowiącym, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Zapłata zobowiązań po terminie nie spowodowała zapłaty odsetek za zwłokę w próbie przyjętej do kontroli.

W zakresie dochodów budżetowych

Organ podatkowy wbrew postanowieniom art. 272 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.) nie dokonał czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności złożonych informacji oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami w stosunku do podatników podatku od nieruchomości o nr konta 10715, 10185, 10638 i podatku rolnego o nr konta 2189, 580, u których wystąpiły rozbieżności pomiędzy rodzajem zaklasyfikowania gruntu i powierzchnią gruntu wykazanymi w złożonych przez ww. podatników informacjach, a danymi wynikającymi z rejestru gruntów. W trakcie kontroli ww. podatnicy zostali wezwani do złożenia informacji podatkowej oraz zostały wydane decyzje zmieniające wymiar podatku, na podstawie których dokonano przypisu podatku od nieruchomości w kwocie 129 zł i podatku rolnego w kwocie 9 zł oraz odpisu podatku od nieruchomości w kwocie 905 zł i podatku rolnego w kwocie 14 zł.

W zakresie wydatków budżetowych z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych

Zamawiający nie dochował należytej staranności w procesie przygotowania postępowania na „Budowę basenu przyszkolnego w Żarowie – dokończenie budowy” - 2015 r., nie dokonał opisu zamówienia w sposób wyczerpujący oraz nie uwzględnił w opisie wszystkich wymagań i okoliczności mających wpływ na sporządzenie ofert, skutkiem czego udzielono dotychczasowemu wykonawcy trzech zamówień dodatkowych, w trybie z wolnej ręki, na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm., Dz.U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.). Zgodnie z art. 29 ust. 1 powołanej ustawy Prawo zamówień publicznych przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty.

W przypadku trzech na sześć objętych kontrolą zamówień publicznych, ogłoszenia o udzieleniu zamówienia były zamieszczane w Biuletynie Zamówień Publicznych po upływie od 56 do 78 dni od dnia zawarcia umowy z wykonawcą, czym naruszono przepis art. 95 ust. 1 powołanej ustawy Prawo zamówień publicznych.

Pomimo przedłużenia terminu realizacji umowy nr 39/2016 z dnia 27 stycznia 2016 r. na Dostawę i montaż urządzeń atrakcji basenowych (zjeżdżalnia wodna, bicze wodne, wanna z hydromasażem) dla zadania inwestycyjnego pn.: Budowa basenu przyszkolnego w Żarowie (aneks nr 1/170/2016 z dnia 22 marca 2016 r.), Zamawiający nie podjął kroków mających na celu zobowiązanie Wykonawcy do przedłużenia terminu obowiązywania ubezpieczeniowej gwarancji należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 32GG26/0442/16/0002 w zakresie zabezpieczenia należytego wykonania umowy. W efekcie zabezpieczenie należytego wykonania umowy wygasło na 8 dni przed terminem zakończenia realizacji zadania. Tymczasem z zapisów § 14 pkt 4 umowy nr 39/2016 „Zabezpieczenie należytego wykonania umowy wnoszone w formie innej niż w pieniądzu nie może wygasnąć wcześniej niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji umowy”.

W zakresie gospodarki mieniem

W ogłoszeniach o przetargach na sprzedaż 3 z 6 skontrolowanych nieruchomości nie podano informacji o terminach przeprowadzenia poprzednich przetargów, co stanowiło naruszenie art. 38 ust. 2 ustawy dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm., Dz.U. z 2014 r., poz. 518 ze zm., Dz.U. z 2015 r., poz. 782 ze zm., Dz.U. z 2015 r., poz. 1774 ze zm., obecnie obowiązujący Dz.U. z 2016 r., poz. 2147 ze zm.).

W przypadku wszystkich transakcji zbycia mienia komunalnego w trybie bezprzetargowym, przed złożeniem wniosku o nabycie nieruchomości, pobrano od potencjalnych nabywców zaliczki na poczet kosztów wyceny oraz sporządzenia niezbędnej dokumentacji (łącznie pobrano 3.600 zł). Obowiązek wniesienia przez nabywców lokali zaliczki tytułem pokrycia kosztów związanych z przygotowaniem do sprzedaży lokalu wynikał z postanowień zawartych: w § 17 pkt 3 uchwały nr XXIV/122/2008 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie zasad sprzedaży lokali mieszkalnych i użytkowych (ze zm.) oraz w § 14 ust. 1 i 2 uchwały nr XXIX/220/2016 z 24 listopada 2016 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Żarów (uchylającej uchwałę nr XXIV/122/2008 z 30 kwietnia 2008 r.).

Ponadto w latach 2013-2015 w ogłoszeniach o przetargach na sprzedaż nieruchomości zamieszczano informację, iż „*Oferent, który wygra przetarg zobowiązany będzie do poniesienia kosztów szacunkowych i geodezyjnych związanych z przygotowaniem nieruchomości do sprzedaży (...)*”. Pobrane od nabywców nieruchomości koszty ich przygotowania do sprzedaży stanowiły ogółem kwotę 9.102,75 zł.

Powyższe pozostawało w sprzeczności z przepisami art. 25 ust. 1 i 2 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Odpowiedzialność za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości ponoszą: Leszek Michalak – Burmistrz Miasta Żarów na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), Renata Dawlewicz – Skarbnik Gminy, na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz merytoryczni pracownicy Urzędu Miasta zgodnie z zakresami czynności.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe Panu Burmistrzowi Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz.1870 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) regulowania zobowiązań wobec kontrahentów w terminach ich wymagalności, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy,
 - b) wykonywania obowiązku prowadzenia audytu, stosownie do art. 274 ust. 3 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.), w szczególności w zakresie przeprowadzania w stosunku do podatników czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności danych zawartych w informacjach oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i 3 ustawy.
3. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) dokonywania opisu przedmiotu zamówienia z należytą starannością na zasadach określonych w art. 29 ust. 1 ustawy,
 - b) zamieszczania ogłoszeń o udzieleniu zamówień publicznych w Biuletynie Zamówień Publicznych zgodnie z art. 95 ust. 1 ustawy.
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2016 r., poz. 2147 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) podawania w ogłoszeniach o przetargu informacji o terminach przeprowadzenia poprzednich przetargów, stosownie do art. 38 ust. 2 ustawy,

- b) nieobciążanie nabywców nieruchomości kosztami związanymi z przygotowaniem nieruchomości do sprzedaży oraz niepobierania od nabywców nieruchomości zaliczek na poczet kosztów związanych ze sprzedażą nieruchomości, stosownie do art. 25 ust. 1 i 2 ustawy.
5. Przestrzeganie zapisów zawartych umów w sprawie zamówień publicznych, w szczególności w zakresie okresów ważności gwarancji.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan Roman Konieczny
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Żarowie